Kőszeg, 1924. ...ius hó 23-án Ára 700 korona. 12. szám. 44. évfolyam

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Magyar Nemzeti Múzeum Budapest Kötelespéldány.

...ÉSI ÁR egynegyed évre:
...zhoz szállitva 8000 korona,
...stán 10000 korona.
Külfö... egy évre 2 dollár (42 szokol).

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyilttér sora 1000 korona.
Hirdetések millimétersoronként 200 K. számitotnak.

Kormányzói leirat a földreform-novelláról.

A kormányzó leiratot intézett a nemzetgyüléshez a földreform-novella tárgyában, melyet kiegészités céljából visszaküldött a törvényhozásnak. Az államfőtől érkezett okirat megindokolja, hogy a törvénycikket miért ajánlja a kormányzó ujabb megfontolásra a népképviselet figyelmébe. E megokolást sérelmezi az ellenzék, amelynek részéről közzétett hirlapi nyilatkozatokból az a felfogás derül ki, hogy a kormányzó törvenyadta jogának a földreform-novella visszaküldésével kapcsolatos gyakorlásában nem is a joggyakorlás tényét, hanem annak indokolással kisért szövegét, ellenzéki felfogás szerint mintegy szokatlan magyarázatát a joggyakorlasnak, nehézményezik.

A leiratot, melynek indokolása azt hangoztatja, hogy a minden állampolgárra nézve törvényben biztositott egyenlő elbánásnak elve a földreform-novellatörvénynek 2-ik szakaszában nem látszik szem előtt tartottnak, — mivel katonatiszteket és közalkalmazottakat bizonyos mértéken felül kizár a földhözjuttatásból, — a felelős magyar miniszter ellenjegyezte és igy minden kétséget eloszlató módon világos, hogy a földreformnovellának meg nem erősitése a kormányzó részéről, a kormánnyal történt előzetes megállapodásnak tartható.

Csak erőszakosan lehet belemagyarázni a kormányzói leirat indokolásába politikai tendenciát, hiszen a novella visszaküldésével ép az a cél domborodik ki, hogy minden törvényünk a legnagyobb mértékben átitassék szociális szellemmel és megtöltessék az egyenlő elbánás elvéhez méltó igazságos tartalommal.

Már pedig azok, akik a háboru alatt a hazáért életükkel szálltak sikra és akik a mai nehéz viszonyok között annyi önmegtagadással és oly fegyelmezett nemzethűséggel áldozzák munkaerejüket az állam javára, mint a köztisztviselők, semmikép ki nem rekeszthetők ugyanazon jogokból, amelyek az állam többi polgárainak megadattak. Ekként a nemzetgyülésnek módjában lesz orvosolni e hazafias elem sérelmét, melynek méltánytalanságát lehetetlen belevinni a corpus jurisba.

A földbirtokreform-novella ujabb tárgyalása a parlamentben véleményünk szerint éppenséggel nem szabad, hogy viharokat idézzen fel s hogy a visszautasitás ténye a kormányzó részérül pártpolitikai taktikázások által kiforgassék eredeti értelméből.

Ha az az ellenzék, amely hivatásánál és szerepénél fogva őre a jogegyenlőség érvényesitésének s mely oly szivesen foglalkozik az állampolgári jogvédelem érdekében gyakorolt kritika pártatlanságára, ellene foglalna állást a földbirtokreform-novellában érvényesülő szociális jog érvényesitésének, abban az esetben önmagára cáfolna rá és tenné komolytalanná állásfoglalását.

A nemzetgyülési többséget tevő kormányzópárt máris magáévá tette a kormányzói leiratban kifejezett kivánságot s igy megvan a remény arra, hogy a földbirtokreform-törvény novellájának emlitett szakaszából a magyar katonát és tisztviselőt méltánytalanul érintő jogfosztó rendelkezés kiküszöböltessék.

Ne tétovázzék, mert mindennap drágább lesz a munkabér. Még ma küldje be rossz harisnyáit a FILIPP kötődébe fejelésre (Szombathely, Széll Kálmán-u. 6.) Mindenféle saját kötésű harisnyából nagy raktár a legjobb minőségü anyagból.

Sztrájkolnak a nemezgyári munkások.

Már egy hete, hogy a kőszegi nemezgyár munkásai mozgalmat inditottak anyagi helyzetük javitására. Az előzetes tárgyalások azonban sikertelenek voltak. Mult csütörtökön azután a polgármesterhez fordultak irásbeli kérelmükkel, mire a gyár vezetősége megadta a választ ugyancsak irásban, és erre a polgármester még aznap kitüzte a tárgyalást, melynek lefolyását itt adjuk:

A kitüzött tárgyalási időre megjelentek a munkaadó részéről Nehammer Gyula és Chmél Emil igazgatók és Vargha Béla, a gyár pénztárnoka; a munkásság képviseletében a ker. szoc munkásegyesület vezetősége: Kincs István apátplébános és Hetlinger Jenő tanitó mint elnökök, továbbá a munkásság bizalmi emberei: Kaltanecker Ferenc, Böröndi Kálmán, Grosz Ferenc, Neisz Rezső, Ávár György, Frölich Gusztáv, Ritter József, Schlapfer Antal, Kuntner József, Torplán Jenő, Karner Lajos, Döbrösi Gyula, Csonka Lajos és Horváth István.

Polgármester a tárgyalást megnyitván, néhány szóval ismerteti a tényállást, mire Chmél gyárigazgató a munkaadó képviseletében kijelenti, hogy a Ker. Szoc. Munkásegyesület vezetőségével érdemleges tárgyalásba nem bocsájtkozik. Erre Kincs István válaszolt, részletesebben érintve a munkáskérdést és indokolja, hogy miért áll a munkásegyesület élén. Ugyis mint ember, ugyis mint lelkipásztora a munkásságnak, szinte kötelességének tartja, hogy a gyengébb félnek segitségére legyen.

A további megbeszélések során a munkásság bizalmi emberei is kijelentik, miszerint ragaszkodnak azon álláspontjukhoz, hogy csak a vezetőikkel együttesen veszik fel a tárgyalásokat. Chmél igazgató kijelenti, hogy azon elvi álláspontja, miszerint a munkásegyesület vezetőségével nem tárgyal, nem akar személyes kérdés lenni, hanem tisztán elvi álláspont és azon propoziciót is előterjeszti, miszerint hajlandó feltétel mellett érdemlegesen tárgyalni, ha a munkásság vezetősége nincs jelen a tárgyaláson.

Polgármester összegezvén az elhangzottakat, örömmel állapitja meg, hogy a munkaadó nem személyes kérdést csinál az ügyből és megállapitja örömmel ugyancsak azt, hogy a gyári munkásság nemzeti és keresztény alapon álló szervezetben képviselteti magát. Sőt hangsulyozza, hogy a maga részéről a város békéjének érdekében is megnyugvással veszi tudomásul, hogy a munkásság vezetése olyan kezekben van, mely a munkásságnak nemcsak erkölcsi, hanem anyagi érdekeit is szivén viseli.

További tárgyalások során a polgármester azon közvetitő inditványt teszi, hogy a munkaadó fent emlitett memorandumára a munkásság vezetősége is tegyen ugyancsak memorandum formájában ajánlatot, illetve adjon választ. A polgármester ezen közvetitő javaslata a munkásság részéről nem talált elfogadásra, miután azt nem tartja célravezetőnek, mert hiszen a bérharc már ugyanis egy hét óta huzódik és tart.

A Ker. Szoc. Munkásegyesület nevében Kincs István apátplébános azon tényt kivánja jegyzőkönyvileg leszögezni, hogy a munkaadó memorandumában foglalt bérjavitási ajánlat olyan természetü, hogy ez több munkásnál nem is jelent béremelést, sőt a számitások szerint egyeseknél kevesebbet jelent.

A munkaadó képviselője ezzel szemben kijelenti, hogy ezen utóbbi beállitás nem fedi a valóságot, azaz végeredményben béremelésről sincsen szó, de bérleszállitásról sem, vagy legalább is érdemleges béremelésről sem. A munkaadó képviselője még kijelenti, miszerint alkalmat ad a Ker. Szoc. Munkásegyesületnek arra, hogy akár a Gyoszhoz, akár a textilgyárosok orsz. szövetségéhez forduljon memorandumával döntés végett.

Kincs István jegyzőkönyvbe venni óhajtja még azon benyomását, miszerint az látszik a tárgyalások eredményéből, hogy a munkaadó csak azért nem tárgyal érdemlegesen a munkássággal, mert az a ker. szoc. szervezetbe van tömörülve, pedig megállapitható, hogy a munkaadó gyárában a munkásság 99%-ban tagja ezen egyesületnek. Megjegyzi még a munkaadó előbbi észrevételére, hogy viszont semmi kifogása sem volna a munkásságnak az ellen, ha akár a Gyosz, akár a textilesek orsz. egyesületének megbizottjai is jelen volnának ezen tárgyaláson.

A jegyzőkönyv felvétele során munkaadó Chmél Emil hangsulyozottan jelenti ki miszerint azon feltevés, hogy a munkaadó csak azért nem tárgyal a Ker. Szoc. Egyesület vezetőségével, mert ez keresztény és nemzeti alapon áll, nem fedi a valóságot, sőt a maga részéről kijelenti, hogy igenis szivesebben tárgyal egy Ker. Szoc. Munkásegyesülettel, mint esetleg más milyen szervezettel, de elvi álláspontja az, hogy nem szervezettel, hanem csupán a munkásság bizalmi embereivel tárgyal.

A munkásság bizalmi emberei kijelentik, hogy a multban is ismételten tapasztalták azt, hogy vezetőségükkel a gyár nem tárgyalt, pedig a szorosan vett munkásság nem rendelkezik akkora intelligenciával, hogy ilyen nagy fontosságu tárgyalásoknál kellőképpen érvényesülni tudjon. Ezek után hivatalból megállapittatott, hogy a tárgyalások eredménytelenül zárultak.

Kevés szavunk van az itt közölt tudósitáshoz, de mégis leszögezzük azon sajnálatos tényt, elvi kérdésen akadt meg az ügy érdemi része, a bérjavitás, mire pedig igazán rászorul a munkásság, mert napi 12—16 ezer koronából ma már száraz kenyérre sem jut. A gyár ugyanis csak olyan fajta bérjavitást ajánlott, hogy az eddigi órabérekhez hozzáadta a külön fizetett drágasági segélyt, az azonban nem jelent fizetésemelést, mint ezt különben a gyár a fentiekben maga is elismeri.

Sajnálatos az is hogy a munkaadó nem akar tárgyalni a ker. szoc. egyesülettel, mely egyesületben pedig a gyárban dolgozó munkásság majd teljes számban tömörülve van. Ezt ...ére járt már az idő, mikor a közel négyórahosszat tartó tárgyalás befejezést nyert. A munkásság még az nap éjjel meghányta-vetette újból a tárgyaláson elhangzottakat, de mert béremelést nem kapott, kénytelen volt a sztrájk fegyveréhez nyulni.

Reméljük azonban, hogy mégis csak sikerülni fog a megegyezés, mert feltételezzük, hogy a munkaadó megérti a nehéz idők sulyos helyzetét és segit a becsületesen dolgozó munkásság sanyaru helyzetén és rövidesen megindul ujból a munka a nemezgyárban.

Tisztelt előfizetőink és olvasoink szives tudomására hozzuk, hogy lapunk előfizetését április hó 1-ével, a folyton drágúló nyersanyagok, munkabérek, üzem- és postaköltségek, valamint a szaporodó adókra való tekintettel ismét kénytelenek vagyunk mérsékelten felemelni. Ezek szerint az előfizetés április hó 1-től kezdve helyben házhoz szállitva negyedévre 8000 K, postán vidékre 10.000 korona. Az egyes példányok ára mától kezdve 700 korona.

Egyes szám ára 700 korona.

HIRDETMÉNYEK.

Közhirré teszem, hogy a m. kir. pénzügyminisztérium a saját használatra szolgáló dohánytermelést beszüntette. Az 1923. évi termésből 1924. évi szept. 1 ig mindenki havonként 1—1 kg. ot megtarthat, a többi készlet bejelentendő. Ezen alkalommal nyomatékosan felhivom a közönség figyelmét arra, hogy a dohánycsempészéstől szigoruan tartózkodjanak.

Tekintettel a városban minden év tavaszán fellépő sertésorláre ragadós betegségre, amely a város sertésállományát rendszerint nagyon megtizedeli, felhivom Kőszeg város sertéstartó közönségét, hogy sertéseiket a sertés orbánc ellen okvetlen oltassák be. Akik sertéseiket beoltani hajlandók, azoknak számát ápr. 17-ig mindennap délelőtt folyamán a városháza 3. sz. szobájában jelentsék be. — A bejelentés egyuttal a beoltásra kötelező.

Közhirré teszem, hogy a m. kir. P. M. 44.000/VII. 1924. sz. rendeletével a bérelt lakások s egyéb helyiségek tiszta bérét az 1924. februari bérevnegyedre 50% al felemelte.

A bérlő a fent emlitett 50% os bértöbbletet, valamint az egész bértöbblet utan járó 24% kincstari házbaszonrészesedés külön közlés nélkül 1924 ápr. 1-ig köteles a házbirtokosnak megfizetni.

A házbirtokosok pedig kötelesek ugy a bérbeadott, mint a saját celjaikra használt helyiségek baszonértékének megfelelőleg a 25%-os kincstari házbaszonrészesedést házbérfizetési pótjegyzék kapcsán 1924. ápr. 9-ig a városi pénztárba befizetni.

Felhivom mindazokat, ki az 1924. évi deputatumfa fuvarozásában részt óhajtanak venni, hogy a városi számvevőségnél jelentkezzenek és f. évi március hó 26-án, szerdán délután 6 órakor jelenjenek meg a városi tanácsteremben.

Felhivom a közönség figyelmét arra, hogy az 1924. évi vágásokból kiadásra kerülő tüzifára az előjegyzés ápr. 2 án, szerdán veszi kezdetét. Fára csak az tarthat igényt, ki az előjegyzést idejében eszközölte. — Nyomatékosan felhivom a közönség figyelmét arra, hogy faszükségletét igyekezzék máshonnan is beszerezni, mert a városi erdőkben termelt fa alig fogja fedezni a háztartások faszükségletének elenyésző részét. Az előjegyzés módjára vonatkozó hirdetmény a jövő vasárnap fog közzé tétetni.

Jambrits Lajos polgármester.

Szinház.

Az orsz. Kamaraszinház szombathelyi vendegjátéka teljes erkölcsi és anyagi sikerrel folyik. A kitunően összeválogatott együttes müvészi teljesitménye páratlan a magyar szineszet provinciáiban. Most világlik ki, mennyire hiányat érzi a vidék kulturáltabb publikuma a gondosan előkészitett, müvészi szinvonalu prózai előadásoknak. Mi is alig várjuk már Alapiek megérkezését.

E hó 28-án (péntek) kezdik, Sardounak egy híres vigjátékával, a *„Váljunk el!"*-lel, mely most is vonzó müsordarabja a Nemzeti Szinház játékrendjének. A több szerepeket: *Koppány Böske, Alapi Nándor* és *Pogány Béla* játszák. Másnap *Tolszloj* megrázó hatásu dramajat: *„Az élő holttest"*-et mutatják be, 31-én pedig *Szabados Piroska* és *Matany Antal*, a Belvárosi Szinház müvészeinek együttes fellépével Schönherr: *„Gyermektragediája"* kerül szinre.

HETI MÜSOR

Március 28-án, pénteken: „Váljunk el!" (Vigjáték.)
„ 29-én, szombaton: „Élő holttest" (Dráma.)
„ 30-án, vasárnap délután: „Kis lord"
este: „Vaias utan" (Bohózat)
„ 31-én, hétfőn: „Gyermektragedia". Z. B.

Mükedvelőink. Dicseretre méltó törekvéssel és kitartó munkával buzgólkodtak a Sportegylet mükedvelői, hogy Rákosi Viktornak *„Elnémult harangok"* cimü szinmüvet minél megközelithetőbb precizitással hozzák szinre. Sikerült is elháritani az erejüket meghaladó nehézségeket, ugy hogy az általános kép határozottan kielégitő, sőt, mondhatjuk, hogy mükedvelőktől szebbet, jobbat alig lehet kivánni. *Horváth Lari* szinpadbeli rutinja tényezője a siknek s meg kell dicsérnünk nemcsak a rendezés körül kifejtett fáradozását, hanem alakitó képességét is, mert Todorescu szerepét erős, markáns és jól feltogott technikával adta. Ugyancsak dicseretet kell mondanunk *Schaphuti Ferencnek* határozott, biztos fellépéssel adott Simándy ref. lelkész szerepéért. *Czrcha Rózsi* bájosan és erzéssel játszotta Florica szerepét. *N. Fuchs Fanny* Sára nénc szerepében a legjobb és leghubb alakitást produkálta. Dicseretet érdemel a többi szereplő is: *Fehér Margit* (Todorescune), *Bodogh Sári* (Kiso), *Szova Imre* (Zatatnay), *Kéry Imre* (Papp M.), *Olaszy Géza* (Petru), *Wächter Walter* (Benedek), stb. stb. Minden egyes szereplő részese volt a jól megérdemelt siker emelésében. Ezzel a Sportegylet nagyot lendített nivóján.

HIREK.

Édes anyád meghalt.

(T. Károlynak.)

Három szó az egész
S benne tenger bánat
Elveszted hát Te is
Édes, jó anyádat!
Három szó az egész
S megroskadsz alatta,
Miért is, hogy az ember
Nem tépheti szivét
Némelykor darabra.

Óh, mert mit ér itt már
Minden szép szó, részvét?
Hogy hiába várod
Az Ő visszatértét!
Forró könnyeidet
Hideg sirja issza:
Madárka is megjő,
Virág is kifeslik,
Csak Ő nem tér vissza!

Ő az egyetlen, ki
Mindig melled állott,
Takargatott... féltett...
Sirt érted és áldott...
Óh, szived miatta
Mint fájhat és sajog:
Én tudom csak, kire
Várnak ma, vagy holnap,
E szivőrlő napok!

Megértem, megérzem,
Lelked setét gyászát,
Mikor csókolgatod
Áldott keresztfáját...
S ha virágot teszel
Jó anyád sirjára:
Füzz' a nevembe is,
Füzz' egy könnyes szálat
Titokban hozzája!

Tima József tanár.

Marcius 15-ét ez évben is ünnepelték. A dalosegylet és az ipartestület rendezték a Mulató termében. Feltünő kevesen jelentek meg ezuttal. Nem a hazafias érzület csökkent, hanem a mai mostoha viszonyok tartották vissza a máskor el nem maradt középosztályt a részvételtől. Akik pedig megjelentek, hamarosan elszállingóztak más melegebb helyiségbe, megdermedt tagjaiknak felélesztésére. Pedig néhány hasáb fa megérte volna a koresmárosnak is — vendégina rasztalásra. Mindazonáltal a hazafias estély hivatalos része igen szép volt. Dr. Fuchs Endre városi aljegyző formás, tartalmas, időszerü alkalmi beszédét nagy tetszéssel fogadták, a Concordia dalosai ifj. dr. Hegedus János vezetésével müvészi készültséggel adtak elő néhány hazafias dalt, Odonics István iparos férfias hevülettel szavalt Petőfiből, végül pedig az egész közönség allva énekelte el a Himnuszt. Reméljük, hogy mire március ideusát ujra köszönti a magyar, egy boldogabb társadalom ismét teljes egészében fog egybeolvadni a szabadság dicső napjának megemlékezésére, — ugy mint régen volt.

Iskolai ünnepelyt tartott a budapesti szentbenekrendi főgimnázium pénteken délelőtt uj zászlójának felavatása alkalmával. A főgimnázium első tanitványainak szüleitől adományozott zászlót dr. Bárdos Remig pannonhalmi főapát áldotta meg ünnepelyes szentmise keretében.

Szülői értekezlet. A polgári fiuiskola március hó 23-án d. u. 3 órakor harmadik szülői értekezletet tartja. Ez alkalommal Horváth István hittanár „A rossz társaság hatása a gyermek nevelésében" cimü neveléstani tételről értekezik. A t. szülőket, koszt és szállásadókat, valamint az iskola nevelésügye iránt érdeklődőket szivesen látja az igazgatóság.

A főgimnázium ifjusága nemes hagyományaihoz hiven ünnepelte meg egy kis ünnepély keretében március 15 ét. Pénteken este 6 órakor a szülők és tanárok jelenlétében folyt le a kis ünnepség. Az ünnepi beszédet Lévay VIII. o. t. mondotta, lelkesen buzditva barátait az ireden tizmus ápolására. Ezt a gondolatot szolgálta Krampol VI. o. t. szavalata a mai időkben ujra annyira aktuálissá vált Kölcsey: Zrinyi második énekével s Végvári: Eredj, ha tudsz c. költeménye, melyet Arth VIII. o. t. szavalt el megrázó erővel. Ezt az énekkar két szépen kidolgozott énekszáma követte. A zenekar szerepe most is elsőrangu volt. Öt darabot adott elő, nagy örömére a közönségnek, mely meltán tapsolt oly lelkesen a Kovats karnagy vezette első rangu zenekarnak. Raschke IV. o. t. zongorajátéka egy kis uj fejlődő müvészt mutat, mind a három darabjat müvészies kidolgozva adta elő.

Köszönet. Az evang. nőegylet ezuttal mond köszönetet, hogy özv. Eitner Jánosné által a keresztény bazár felosztása alkalmából 75000 koronát kapott.

Burgenland. Külön evangélikus szuperintendencia alakult három egyházmegyével. Szuperintendens Beyer Theofil lett.

Gyüjtenek az apácák. A belügyminiszter megengedte, hogy a helybeli Szent Domonkosrendi apácák a helybeli csecsemők és szegények ruhanemüvel való ellátásához szükséges anyagi eszközök megszerzése céljából 2 havi időtartamon át gyüjtőivekkel Kőszegen adományokat gyüjthessenek.

Feltámadas. Városszerte hetek óta nagy örömmel tárgyalják, hogy a helybeli Kath. Legényegyesület, mely eddig városunk legkedveltebb egyesülete volt, ismét felveszi a munkát, március 25 én délután 4 órakor a fiu elemi iskola I. emeleti rajztermében több fontos egyesületi ügy megtárgyalása végett megbeszélést tart, melyre az egyesület régi és belépni szándékozó tagjai meghivatnak.

A kőszegi polgári leányiskola volt növendékei az intézet önképzőköre javára szinielőadást rendeznek március 29. és 30 án d. u. 6 órai kezdettel a gimnázium disztermében. Jegyek előre válthatók az Emericumban.

Uj fogyasztási adók. A pénzügyminiszter a városok és községek által szedhető bor- és husfogyasztási adók tételeit tetemesen felemelte. A rendelet szerint a bor fogyasztási adója 300—200 K körül mozoghat literenként, a marháké 90000—63000 K, egy éven aluli borjuké 15000—6300 K, 20 kg. on felüli sertéseké 45000—16500 K, süldők 20 kg.-ig 8800—1700 K, báranyoké, gödolyéké és malacoké 800—350 K darabonkint, friss husé 400—150 K kg.-kint.

A kisalaku ötezer koronások már forgalomba kerültek. Az uj államjegyeket már a magyar államjegynyomda állitotta elő Budapesten.

A minimális tisztviselői fizetések kérdése izgatja a vidéki tisztviselőket is. Több helyütt olyan irányu mozgalom indult meg, hogy a minimális fizetést 1100 arany koronában állapitsák meg.

Nemes László vasutas árvaházi növendék és a helybeli polgári fiuiskola IV. osztályu tanulója e hó 19-én az iskola második emeletéről az udvarra vetette magát pillanatnyi elkeseredésében, azért mert egy tantárgyból intőt kapott. Erről a gyermekes meggondolatlanságu esetről és annak következményeiről a városban rémhirek terjedtek el, amelyek természetesen nem felelnek meg a valóságnak. A sajnálatraméltó jó fiu — akit az árvaházban és az iskolában is mindenki szeretett, — bal lábán combtörést és egy külső sérülést szenvedett. A helyszinén dr. Paller József városi tisztiorvos nyujtott neki első segitséget, azóta pedig dr. Lauringer János intézeti orvos gyógykezeli az árvaházban, ahol szépen javuló állapota teljes felgyógyulására nyujt reményt.

Követ akar venni Szombathely városa a Kőszeg város tulajdonát képező kőfejtőkből. A tárgyalások folyamatban vannak.

Kihagási eljárás indult meg a helybeli nemezgyár Teischl nevü munkása ellen, ki ipar engedély nélkül kalapokat készit és javit. A feljelentést helybeli kalaposmesterek tették meg. Teischl nem is magyar állampolgár és igy a kiutasitási eljárás is megindul ellene.

Tüzifa előjegyzésre hivja föl a polgármester a városi lakosságot. A hirdetményt mai számunk hozza.

Ha Amerikában élő rokonainak, hozzátartozóinak cimet ezideig nem tudja, küldje be a keresendő személyi adatait Miskolczy Márkhoz Budapest III., Szépvölgy-u. 22/c.

Néhány tisztességes fiut

Ha
Ön ősszel Budapest felé utazik
és hosszu vasuti kocsisorban fehér szinü répafélét lát hozni, az a cikória, melyből Kőbányán sok millióval berendezett ipartelepünkön csodás szerkezetü gépek a három csillagos UHU cikóriakávét gyártják.

Kőbányai
Polgári Serfőző, Sz. István Tápszerművek rt.

Az ipartestület közgyülése ma délután 2 órakor lesz a városháza tanácstermében. Az iparosok minél számosabban jelenjenek meg.

A kőszegi „Hangya" közli nagyérdemü tagjaival, hogy a vásárlási visszatéritésre szolgáló utalványok e hó 29., 30 és 31-én vehetők át az irodában. A visszatérités 5% lesz és kiszolgáltatása bármely üzletünkben áruban történik.

A kőszegi ker. szoc. Munkásegylet kéri a munkaadó urakat, akiknek bármilyen munkára napszámosokra, munkásokra volna szükségük, jelentsék ezt be a Munkásegylet helyiségében Várkor 30. emelet. Ugy a munkaadóknak, mint a munkásoknak jelentkezni egész nap lehet. A közvetités díjtalan.

A Kőszegi bútor- és faipar részvénytársaság a legszolidabb kivitelben készit mindennemü bútort és faiparcikket.

Eltünt ferfiszabó. Kéthéttel ezelőtt az a hir terjedt el a városban, hogy Fesztbaum Géza szabómester, miután a Keresk. Banknál egy millió koronát felvett, Intézet-utcai lakásáról eltávozott és nyomaveszett, mert a Fesztbaum azóta nem adott hirt magáról. Az összeget visszahagyott neje a banknál kiegyenlitette.

Ingatlanforgalom. Schermann István és neje Oriovits Klára vettek Webofer Jánostól 1 káposztást 200.000 K-ért. Polgár József és neje Zwaller Mária megvették Wolfel Kálmán Jenő főherceg-u. 13.-b. számu házát 3250000 K ért. Horváth Mátyás és neje Hazy Ilona megvettek Czeke Gusztáv 453 □-ölnyi rétet 4 millió K ért. Pontyos Géza és neje cáki lakósok megvették Balikó Józsefné lupi dülőben fekvő 1133 □-öl szántóföldjét 6 millió koronáért.

A kőszegi fuvarozók cimü multheti közleményünkbe egy hiba került és pedig a tüzifa ott feltüntetett fuvardija nem az erdőről, hanem a város belterületére érvényes, mert hat az erdőről mégis egy kissé olcsó volna.

Tojascsempészetért és határátlépési igazolvány hiánya miatt elfogták a vámórok Strokay Gyula (boros), Kolonics János és Mikó István nemescsói legényeket és bekisérték a helybeli államrendőrségre, hol a rendőrbiró fejenként 5 napi elzárásra és 40.000 K pénzbirságra itélte.

A szombathelyi textilcsempészet ügyének ujabb fordulata. A szombathelyi textilcsempészési panama letartóztatottjai közül többen magas óvadékot ajánlottak fel szabadlábra helyezésük esetére. A győri itélőtábla most döntött végső fokon és elrendelte, hogy Koller Ottó budapesti vámtanácsost százmillió, Kaldor Artur, a Vasmegyei Közraktárak rt. igazgatóját kétszázmillió, Fellner Jenő bankbizományost huszmillió, Pfeiler Károly magántisztviselőt ötmillió, Deutsch Béla kereskedőt százmillió, Deutsch Henrik kereskedőt ötszázmillió és Pauk Béla kereskedőt ötvenmillió korona ellenében helyezzék szabadlábra. A többi terhelttel szemben a tábla a vizsgálati fogságot rendelte el.

Sport. A mai nappal megkezdődik a tavaszi footballszezon s footballistáink már az elmult héten szorgalmas tréninggel készültek első nagy erőpróbájukra. Az idén a KSE csapata benevezett a II. osztályu bajnokságra, s bizunk és reméljük, hogy ebben a harcban méltó helyet fog biztositani magának. Ugy hisszük, a fiuk tudatában vannak vállalkozásuk fontosságának s szivvel lélekkel fognak küzdeni, hogy ezzel dicsőséget szerezzenek városunknak. Ma, 23 án Celldömölkön játszák első bajnoki mérkőzésüket az ottani CSE csapatával. A KSE csapata a következő összeállitásban szerepel: Spindlbauer, Blazovits—Wächter, Schwartz—Riegler—Hribár I, Szova—Novák I—Hani—Hribár II—Schreiner. Tartalék: Novák II., Hochecker. — Március hó 29 én, szombaton este a Sportegylet birkozószakosztálya háziversenyt rendez a Mulatóban. Bővebbet falragaszok útján fognak tudatni.

Több panasz érkezett a szerkesztőséghez, hogy gyakran előfordul a vasuti állomáson az az eset, hogy 10—20 utazó még a jegypénztárnál áll, várva a jegy kiadását és a vonatot mégis elinditják. Ilyenkor egyesek a mozgó vonatra felugranak és a vonatban természetesen a dupla dijat kell fizetniök, vagy pedig lemaradt a vonatról. Az ilyen kellemetlenségeknek azonban főleg az utazó közönség az oka, mert dacára a többszöri figyelmeztetéseknek, mindig az utolsó 2—3 perceben érkezik az állomásra és ebből kifolyólag tolongás és zavar támad. A jegypénztár egy órával az indulás előtt megnyilik és szabályszerüen 5 perccel az indulás előtt lezárható; amit azonban tekintettel a későn érkező utasokra nem alkalmaznak. A forgalmi hivatalnok, bár elvárjuk tőle a közönség iránti legmesszebb menő előzékenységét, nem köteles a vonatot a közönségre váratni, hanem azt az előirt időben pontosan elindítani. Azért tehát figyelmeztetjük az utazó közönséget, hogy inkább egy negyedórával előbb legyen az állomáson, mert a déli vonat, melynél az esetek leggyakrabban előfordulnak, 12 óra 4 perekor indul. —

Kamaraláz volt csütörtökön délután Szlavik József nyug. áll. alezredes Kaszárnya utcai házában. A tüz a volt műhelyben felhalmozott apritott tüzifánál keletkezett egy rossz állapotban levő kéményajtó által, melyen át a fa lángot fogott és a helyiséget csakhamar sürü füsttel borította el. A megérkező tüzoltóság a tüzet félórán belül eloltotta. A kár mindössze néhány silingára való tüzifa.

A kőszegi bútor- és faipar r. t. segédei részére egy vagy több személyre lakószobákat keres. Olyanok szives jelentkezését is kérjük, akik ágyrajáró tisztességes segédeket elfogadnak.

Egeret, patkányt biztosan kiirt a világhiru szabadalmazott Radikál irtóanyaggal. Egy adag 3500 korona. Standard laboratórium, Budapest IV., Kossuth Lajos utca 14.

Köztisztviselői vevőinket figyelmeztetjük az utolsó oldalon megjelent hirdetésünkre.

Anyakönyvi kivonat az elmult hetről. Születések: Németh Ferenc—Süle Margit: János r. k., Paszner József—Török Paula: József r. k., Pöltl Magnus—Kulcsár Anna: József r. k., Tompek József—Kappel Emilia: József r. k., Kránitz Kálmán—Németh Ida: Kálmán r. k. Halálozások: özv. Heilinger Jánosné 76 éves, aggkori gyengeség, Tiszauer Antal 64 éves, hashártyagyulladás.

Algebra és geometria. Hézagpótló mü hagyta el a napokban a sajtót. Az országosan ismert Zsoldos Tanintézet kiadásában megjelent a középiskolai algebrai és geometriai tananyaga világos, egyszerü és mindenki számára érthető feldolgozásban. A mü mindenképen alkalmas arra, hogy abból a középiskolai mathematikai tananyaga közvetlen magyarázatok nélkül is megtanulható legyen, mert bőséges utbaigazitásokkal és lépésről-lépesre kidolgozott példákkal van ellátva. Valószinü, hogy a tanulnivágyók éppoly örömmel fogják üdvözölni a Zsoldos Tanintézetnek ezen ujabb kiadványát, mint a középiskola alsó négy osztályának tananyagát két kötetben tartalmazó Összefoglaló Tankönyv cimü mü megjelenését. A Zsoldos Tanintézet kiadványai megrendelhetők az intézetnél: Budapest, VII., Dohány-ucca 84.

Két darab épületvasgerenda 5 m. es eladó. Cim a kiad. hivatalban.

Budapesti valuta-árfolyamok:

Budapest 0.0085

Font Sterling	335.600 K,	Dollár	78500 „ K
Schw. frank	13215 „	Francia frank	4050 „
Lira	3360 „	Sokol	2253 —
Dinár	955 „	Lei	420·00
100 osztrák K	109·50	100 Márka	— —

Hivatalos gabonaárak: dunántuli buza 320.000 — K. Rozs 272.500 K. Takarmányárpa 290.000 K. Sörárpa 340000 K. Zab 255.000 K. Kukorica 255.000 K. Korpa 192.000 K.

Nyilttér*)

Helyesirás.

Felhivjuk dr. Nagy-Ebeling Miklós úr figyelmét arra, hogy a *„polgári fiuiskola"* feliratot a Magyar Tudományos Akadémia legujabban kiadott helyesirása szerint irattuk. Nekünk feltétlen ez az irányadó.

Helyesnek tartanók, ha az amatőr ortográfusok is megszivlelnék ezt.

Érdekeltek.

Nyilatkozat

A „Kőszeg és Vidéke" f. évi március hó 16-án kelt 11. számában „A kőszegi textilcsempészetről" cimmel megjelent azon bármily forrásból vett állitást, vagy közleményt, mintha Kőszegen át bármilyen szállitási eszközzel több waggonra rugó textiláru érkezett volna be és pedig akár Kőszegre, akár transitó rendeltetessel, ugy a helybeli m. kir. fővámhivatali kirendeltség, valamint a határőrizeti felelősséggel tartozó vámőrparancsnokság részéről, — mint azok a hivatalok, amelyek a külföldi áruk beérkezéről mindenkor felelősséggel tartoznak, — mint teljesen alaptalan állitást, hivatalosan visszautasitjuk.

Kőszeg, 1924. március 18.

M. kir. fővámhivatal kirendeltsége.

HIRDETMÉNY.

Munkásaink a munkabér ügyében a gyár igazgatóságával való közvetlen tárgyalást elutasitották s mai napon a munkát indok nélkül beszüntették, sztrájkba léptek.

A magunk részéről ennélfogva ezen eljárásból folyó gazdasági hátrányt és minden felelősséget elháritunk s felhivjuk munkásainkat, hogy

hétfőn, azaz március 24-én reggel

rendes munkakezdetkor a munkát felvegyék.

Mindazok, kik ezen felhivásnak meg nem felelnek, elbocsátottnak tekintetnek s munkakönyveik az iparhatóságnál rendelkezésükre bocsáttatnak.

Kőszeg, 1924. március 21-én.

Első Magyar Nemez-, Posztó- és Fezgyár R.-T.

*)Az e rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelőséget nem vállal.

Szőlő és káposztás eladás.

Közhirré teszem, hogy egy ügyfelem tulajdonát képező, 3830 négyzetöl területü „Edler" szőllőt, ugy 3 parcella káposztást a Posztógyárnál, összesen 100 négyzetöl területtel f. 1924. évi **március hó 30-án délután 3 órakor** irodámban önkéntes árveresen eladom. A szőllő esetleg részletekben, a nálam betekinthető felosztási terv értelmében, a káposztások pedig külön képezik eladás tárgyát. Bővebb felvilágositás irodámban nyerhető.

Dr. Schneller ügyvéd.

PYRAM

bőven carnaubás, terpentindus a bőkebelűnél is jobb minőségben készülő kiváló tisztitó és konzerváló hatással biró cipőkrem.

BENES TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYARA R.T. GYŐR

KOLLARIT BŐRLEMEZ

GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK, MALMOK BEFEDÉSÉRE ÉS RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE A LEGALKALMASABB

Kapható: Kirchknopf Mihály vaskereskedésében.

Stern József rt. **BUDAPEST Calvin-tér 1.** **Alapittatott 1860-ban.**

Kizárólag elsőrendü minőségben a legelőnyösebb árakon

Női és férfi ruhaszövetek ● Női, férfi- és gyermekfehérnemüek

Vászon- és mosóáruk

Kőszegi Bútor- és Faipar Részv.-Társ.

F. A. G. GOLYÓSCSAPÁGYAK

Távbeszélő: 65-43. **VAS GÉZA ÉS FIA** Sürgönyc.: Dunlop

BUDAPEST, LISZT FERENC-TER 2.

Golyóscsapágyak gyári javitása megbizhatóan és gyorsan.

TANONC teljes ellátással felvétetik
Wlasits Gyula pékmesternél, Kőszeg, Sziget u.

Bérbeadó

1½ m. hold szőllő, veteményes kert és gyümölcsös, közvetlen a temető mögött. Bővebb felvilágositást a kiadóhiv. nyujt.

Női kabát eladó.

Barna szinü, középtermetre, alkalmas tavaszi, őszi szezonra. Keveset használva, jutányos áron. Cim a kiadóhivatalban.

Két tanonc azonnal felvétetik

Wiedemann Ferenc lakatosmesternél Kőszeg, Király ut 20.

Könyvelésben és pénztárkezelésben jártas nő,

ki szükség esetén az üzletben a kiszolgalást is vállalná, felvétetik Roth Testvérek füszer- és csemegekereskedésében

GOLYÓSCSAPÁGYAKAT

JAVITOK és RAKTÁRON TARTOK.

SPIRAI Budapest VI., Sziv-ucca 71. sz.

Műhely-áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, és mélyen tisztelt üzletfeleimet, hogy a Sánc-utca 11. szám alatti

szabóműhelyemet

Kőszeg, Városház utca 7. szám alá helyeztem át. A n. é. közönség további számos pártfogását kéri

Ruisz Elek szabómester.

ad. 49/1924. u. sz.

Árverési hirdetmény.

Kozhirré teszem, hogy a néhai Kappel Mihály és neje szül. Kappel Katalin kőszegi lakósok hagyatékába tartozó következő ingatlanok u. m.

1. a kőszegi 128 szu. tjkvben A + 192. hrsz. a. irt **Pallisch ucca 21/b. hsz. fél ház,**
2. az u. o. 3475 szu. tjkvben A + 7216/b. hrszu **Rostauscher dülői szőlő** 452 négyzetöl,
3. az u. o. 723 szu. tjkvben A + 6696 és 6707 hrsz. **Fuchsleiten Klangl dülői gyümölcsös** 1258 négyzetöl és
4. az u. o. 2450 szu. tjkvben A + 6493/a hrszu **Kren (Ábrahám) dülői szántó** 353 n.öl

az örökösök megkeresése folytán az általam Kőszegen hivatalos helyiségemben az

1924. március 30-án, (vasárnap) d. u. 3 órakor

megtartandó önkéntes árverésen a legtöbbet igérőnek eladatnak. Az ingatlanok (a ház beköltozhető lakással) azonnal birtokba vehető. Az árverési feltételek irodámban megtudhatók.

Kőszeg, 1924 március hó 17. napján.

Dr. Halik Miksa s. k.
mint PFEFFEL JÁNOS kőszegi kir. közjegyzőnek a szombathelyi kir. közjegyzői kamara 60/1921. számu végzésével elismert helyettese.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, kik szeretett anyánk, anyósunk ill. nővérünk

özv. Gruber Jánosné
szül. Dóra Mária

temetésen résztvettek, valamint azoknak, kik részvétüket nyilvánitották, ezuton mond hálás köszönetet

Kőszeg, 1924. március 18.

a gyászoló család.

MUTOGATNI KELLENE,

mint látványosságot — ha gyártási titok nem lenne — azt a hatalmas gépberendezést, amely a Kőbányai nagy gyárunkban a három csillagos UHU kávét készíti.

Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszermüvek R. T.

Milyen legyen a jó cikória kávé?

1. Finoman őrlött, hogy a főzésnél a meleg viz minél jobban feloldhassa a szemecskékben levő izesitőt és feloldhassa a tápanyagokat.
2. Sötét csokoládé-barna, mert csak igy adhat szép szint a kávénak.
3. Kellemes és természetes illatu.
4. Kiadós, vagyis minél kevesebbet kelljen belőle felhasználni.

Figyelje meg, hogy ilyen-e az UHU kávé?

A Kőszegi Általános Takarékpénztár 1924. január 1-től kezdve a KŐSZEGI TAKARÉPENZTÁR-ral egyesülven, Kereskedelmi Törvény 202. és 208. §§. szerinti kötelességből kifolyólag ezennel közhirré teszi, hogy hitelezői netáni igényeiket hat napon belül bejelentsék és érvényesitsék, megjegyezven, hogy a Kőszegi Takarékpénztár a megegyezés és közgyülési határozat alapján, de fenthivatkozott törvény szerint is, azoknak az ezen időtartam alatti külön kezelésért és vagyonilag is felelős. Kőszeg, 1924. március 16. Az igazgatóság.

Eladó egy konyhaszekrény, 2 stokedli, egy asztal.
Cim a kiadóhivatalban.

A Szombathelyi Takarékpénztár R. T.
KŐSZEGI FIÓKJA
átvesz gyümölcsöztetésre

takarékkorona

értékre szóló

Telefon: 19. **betéteket.** Telefon: 19.

Pénzügyi és egyéb, a banksza kmába tartozó kérdésekben dijtalanul állunk a közönség rendelkezésére.

ZSOLDOS TANINTÉZET

a legjobban készit elő magánvizsgákra.
Budapest, VII. kerület Dohány-utca 84. szám
Telefon József 124—47.

ALGEBRA és GEOMETRIA
a középiskolák teljes tananyaga, egyszerü nyelvezettel, bő magyarázatokkal megrendelhető.

ÖSSZEFOGLALÓ TANKÖNYV
a középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben mngrendelhető.

Elektro Bioskop
a „Mulató" nagytermében

Műsor: Vasárnap március 23-án:

EGRI CSILLAGOK

Gárdonyi Géza történelmi regénye filmen 6 felv. Főszerepben JANKOVSZKY MARA, SZIKLAY B.

Műsor: Kedd, március 25-én:

BIRI NEM AKAR...

Szinmű 5 felvonásban. A főszerepben CONSTANCE TALMAGDE. ES A KISERŐMŰSOR.

Permetezzen „VINOL"-lal peronoszpora ellen ½% rézgálic, ½% vinol oldattal; **lisztharmat ellen** 1%-os tiszta oldattal. — Biztos védekezés. Több mint 50% rézgálic, munka és költség megtakaritás. Felvilágositást ad:

Nemzeti Közgazdasági R. T.
Budapest IV., Váczi-ucca 31—33. szám.
Telefon 13—36

Hirdetmény.

Értesitjük t. közszolgálati alkalmazott vevőinket, hogy az állami kedvezményes lisztellátás április hó 1 téi megszünik s hogy ennek folytán a közszolgálati alkalmazottak lisztellátásában fennakadás ne legyen, árudáinkban ugy rendezkedtünk be, hogy a közszolgálati alkalmazottak lisztszükségletét teljes egészében ezentul is kielégithessük.

Hangsulyozni kivánjuk, hogy az általunk ezentul forgalomba hozandó kereskedelmi liszt minősége nem azonos az állam által eddig kiosztásra rendelkezésünkre bocsátott liszt minőségével, hanem annak minősége teljesen kifogástalan kereskedelmi liszt.

Tagjaink, illetve a közszolgálati alkalmazottak érdekeit tartva szem előtt, berendezkedtünk, továbbá az áruknak házhoz való szállitására és minden 40 kg. on felüli kereskedelmi árut hazaszállitunk.

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesitő Szövetkezete.
Kőszegi Fiókja Király-ut 4 szám.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.